

HANDLEIDING LESPAKKET JONG MARKANT

KENNISMAKING MET HET VENRAY'S VERLEDEN VOOR DE GROEPEN 7/8 VAN HET BASISONDERWIJS.

DOELSTELLING JONG MARKANT

Jong Markant is een project van het Rooy's Gidsen Gilde en stelt zich ten doel leerlingen uit groep 7 en 8 van het basisonderwijs in Venray en omstreken, kennis te laten maken met de fascinerende geschiedenis en cultuur van Venray, beginnend in de prehistorie en eindigend in het heden.

Jong Markant bestaat uit vier onderdelen: een interactieve digitale ontdekkingstocht, een lesbrief voor het basisonderwijs, een dvd en een tijdlijn van de geschiedenis van Venray

DE INTERACTIEVE WANDELROUTE

De digitale ontdekkingstocht Jong Markant, geeft de doelgroep op een leuke, speelse, uitdagende, interactieve manier inzicht in de historie en cultuur van Venray. Met een tablet in de hand gaan de kinderen op pad en dienen zij vragen rond de geschiedenis van Venray op te lossen. De zoektocht neemt hen mee langs markante plekken en leuke, bijzondere verhalen in het centrum. Door middel van kleine, uitdagende spellen en opdrachten treden zij binnen in de "wereld van toen". Enkele markante (digitale) historische figuren helpen hen aan de hand van korte verhalen op weg. Door goed samen te werken worden raadsels opgelost en wordt het mysterie van Venray opgehelderd. Door samen te spelen, leren en ontdekken krijgen kinderen inzicht in de plaatselijke geschiedenis en cultuur.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar het VVV kantoor Venray (0478-510505) of de website van het Rooy's Gidsen Gilde via www.rooy.net.nl en het Venrays Museum

DE LESBRIEF

De lesbrief is een verdieping op de interactieve wandelroute. Deze lesbrief bestaande uit een aantal themakaarten, kan vóór of na het lopen van de route gebruikt worden en heeft een aantal kenmerkende uitgangspunten:

- De minimale investering bedraagt drie momenten van 45 minuten, maar kan naargelang beschikbare tijd en belangstelling ingekort of uitgebreid worden.
- De lesbrief sluit aan op **KERNDOELEN ORIËNTATIE OP JEZELF EN DE WERELD > Tijd**

Kerdoel 51: De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.

Kerdoel 52: De leerlingen leren over kenmerkende aspecten van de volgende tijdvakken: jagers en boeren; Grieken en Romeinen; monniken en ridders; steden en staten; ontdekkers en hervormers; regenten en vorsten; pruiken en revoluties; burgers en stoommachines; wereldoorlogen en holocaust; televisie en computer.

Kerdoel 53: De leerlingen leren over de belangrijkste historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis.

- De werkvormen in de lesbrief zijn gevarieerd. Bij de keuze is gebruik gemaakt van de didactiek van de meervoudige intelligenties. Hiervoor is bewust gekozen, opdat kinderen vanuit hun eigen talenten betrokken kunnen deelnemen aan deze lessen.
- De dvd bevat verhalen over de Tweede Wereldoorlog. Twan van Els vertelt over zijn ervaringen als kind in de Tweede Wereldoorlog. Duur: ongeveer 30 minuten.
- De tijdlijn van Venray toont per tijdperiode beelden die kenmerkend zijn voor de geschiedenis van Venray.

HANDLEIDING LESPAKKET JONG MARKANT

KENNISMAKING MET HET VENRAY'S VERLEDEN VOOR DE GROEPEN 7/8 VAN HET BASISONDERWIJS.

De lesbrief bestaat naast de tijdlijn uit de volgende 12 themakaarten:

1. Tijd van jagers en boeren	De danser van Wanssum
2. Tijd van Grieken en Romeinen	Archeologische vondsten uit de Romeinse tijd
3. Tijd van monniken en ridders	De Venrayse goudgulden
4. Tijd van steden en staten	Petrus Banden viert kermis
5. Tijd van ontdekkers en hervormers	Van imkerij tot het wapen van Venray
6. Tijd van regenten en vorsten	De schuilkerk in de Peel
7. Tijd van pruiken en revoluties	De lotgevallen van de gebroeders Relouw
8. Tijd van burgers en stoommachines	Gewapende overval Latijnse school Venray
9. Tijd van burgers en stoommachines	De Venrayse schaapscompagnieën
10. Tijd van wereldoorlogen	Kinderverhalen uit de tweede wereldoorlog
11. Tijd van wereldoorlogen	De psychiatrie in Venray
12. Tijd van televisie en computers	Venray van boven bekeken

WERKWIJZE LESBRIEF

De lesbrief is te doorlopen in minimaal drie lesmomenten. Hier volgt een korte uitleg:

DEEL 1: De opening

De eerste les is een kennismaking met de geschiedenis van Venray. Aan de hand van een tijdlijn wordt deze onder de loep genomen. De tijdlijn is verwerkt in een PowerPointpresentatie, te vinden in de lesmap. Vervolgens kan samen met de kinderen themakaart 10 behandeld worden: Kinderverhalen uit de tweede wereldoorlog.

DEEL 2: De themakaarten

Deel twee is het moment waarop de leerlingen zelf met de themakaarten aan het werk gaan. Dit kan in één les, maar er kan ook voor meerdere momenten gekozen worden. Een en ander is afhankelijk van de beschikbare tijd en de belangstelling die de kinderen hebben.

DEEL 3: De afsluiting

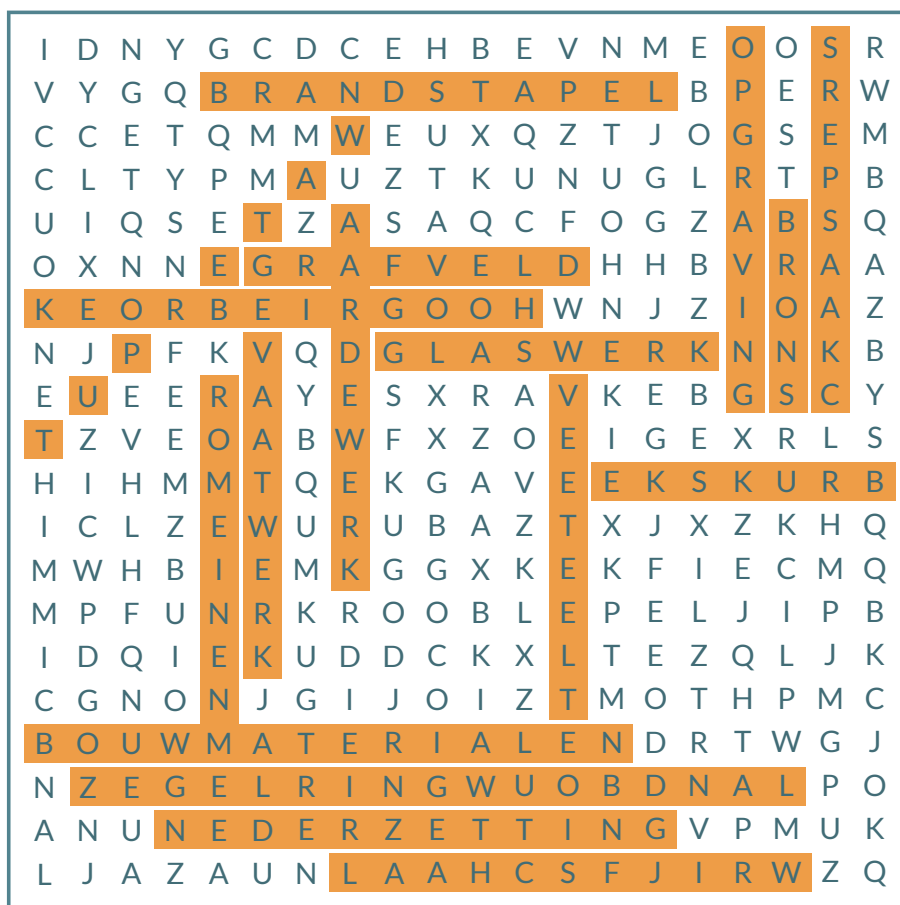
De derde les is de afsluiting. Hierbij presenteren de leerlingen aan elkaar wat ze gedaan hebben in de voorgaande les(sen).

HANDLEIDING LESPAKKET JONG MARKANT

KENNISMAKING MET HET VENRAY'S VERLEDEN VOOR DE GROEPEN 7/8 VAN HET BASISONDERWIJS.

OPLOSSING THEMAKAART 2 - Archeologische vondsten uit de Romeinse tijd

Brukske
Opgraving
Hoogriebroek
Waterput
Eikenhout
Romeinen
Landbouw
Veeteelt
Nederzetting
Glaswerk
Grafveld
Zegelring
Bouwmaterialen
Lepelboor
Aardewerk
Brandstapel
Vaatwerk
Wrijfschaal
Kaaspers
Brons

OPLOSSING THEMAKAART 3 - De Venrayse goudgulden

1. Welke persoon staat op de voorkant van de munt?
Johannes de Doper
2. Reinhoud heeft deze munten laten maken in Venray. Wie was de echte baas in Venray?
Dat was zijn broer Willem.
3. Is de leeuw in het midden van de munt de Gelderse of de Gulikse leeuw?
De Gelderse leeuw.
4. Waarom werden de gouden guldens later blauwe guldens genoemd?
Vanwege de slechte kwaliteit van de munten.
5. Welke fout zit in het Venrayse wapen?
In het wapen zit een slang, maar dat moet eigenlijk een leeuw zijn.

HANDLEIDING LESPAKKET JONG MARKANT

KENNISMAKING MET HET VENRAY'S VERLEDEN VOOR DE GROEPEN 7/8 VAN HET BASISONDERWIJS.

OPLOSSING THEMAKAART 4 - Petrus Banden viert kermis

Waarom is de kermis in Venray altijd in het eerste weekend van augustus?

Omdat we dan het patroonsfeest van Petrus Banden vieren

Waar komt het woord 'kermis' vandaan?

Van het oude woord 'kerkmis' of 'kerkemisse'

Wie was Petrus Banden?

Een apostel van Jezus Christus.

Wat betekent het woord 'Banden'?

Banden zijn boeien; hiermee zat de apostel Petrus vast in de gevangenis.

Wat heeft het feest van Petrus Banden met de Venrayse kermis te maken?

Het patroonsfeest van Petrus Banden viert men in het eerste weekend van augustus. Kermis is eigenlijk een kerkfeest. In Venray is dat feest in het eerste weekend van augustus.

OPLOSSING THEMAKAART 5 - Van imkergilde tot het wapen van Venray

1. In het wapen van Venray zie je aan de onderkant een bijenkorf. Bij welk gilde hoort een bijenkorf?

Het imkergilde.

2. Bij de uitleg wordt gesproken over 'het kerspel Venray'. Wat is een kerspel?

Een oud woord dat hetzelfde betekent als parochie of kerkgemeente.

3. Waar staan de tien bijen in het wapen van de gemeente Venray voor?

Dat is niet bekend. Ze staan in ieder geval niet voor de dorpen.

4. Wat hebben de sleutels in het gemeentewapen met de kerk te maken?

Dat zijn de sleutels van de hemelpoort. Volgens de bijbel heeft Petrus die.

De Venrayse Petrus Banden Kerk is naar hem vernoemd.

5. In het wapen staat een slangenkop; dit is een fout. Wat moet het eigenlijk voorstellen?

Dit moet eigenlijk een leeuw zijn, de Gelderse leeuw.

(Zie ook themakaart 3)

6. Hoe is deze fout ontstaan?

De stempel was niet goed schoongemaakt, waardoor er een slechte afdruk gemaakt is.

HANDLEIDING LESPAKKET JONG MARKANT

KENNISMAKING MET HET VENRAY'S VERLEDEN VOOR DE GROEPEN 7/8 VAN HET BASISONDERWIJS.

OPLOSSING THEMAKAART 6 - De schuilkerk in de Peel

HORIZONTALAAL

1. Wie besloot de kerk af te breken? = SCHEPENENBANK
3. Hoe heette de pastoor van Deurne? = JACOBS
6. Bij welk gebied hoorde Venray in 1648? = SPAANS
8. Hoe vaak werd de pastoor gearresteerd? = DRIE
9. Wat was de naam van de schout die voor de stenen zorgde? = VISSCHERE

VERTICAAL

1. De pastoor verkleetde zich als...? = BOER
4. Een ander woord voor noodkerk is...? = SCHUILKERK
5. Waarom heeft Deurne een gedenkkruis geplaatst op de plaats van de schuilkerk? = DANKBAARHEID
7. Wie woonden in de kerk toen deze niet meer gebruikt werd? = ZWERVERS

OPLOSSING THEMAKAART 7 - De lotgevallen van de gebroeders Relouw

- 1791** Antoon Relouw verhuist van Deurne naar Leunen.
- 1794** Napoleon grijpt de macht in het zuiden van Nederland. Leunen is nu Frans gebied geworden.
- 1806** Door de dienstplicht moet Jan-Frans Relouw mee vechten in het leger van Napoleon. Hij vlucht.
- 1807** Jan-Frans wordt tot dienstweigeraar verklaard. Zijn ouders krijgen een boete van 500 francs.
- 1807** Jan- Frans krijgt spijt en keert terug. Hij vertrekt naar Aken om in dienst te gaan.
- 1808** Willem Relouw weigert in dienst te gaan.
- 1809** De ouders krijgen weer een boete, deze keer 1500 francs.
- 1809** Willem keert terug en zegt dat het hem spijt.
- 1810** De jongste zoon Jan moet zich melden voor dienst na een ongunstige loting. Ook hij vlucht.
- 1810** Jan wordt gearresteerd en wordt naar Lille gebracht.
- 1811** Franse garnisaires komen Willem zoeken, omdat Willem zich niet gemeld heeft in Aken.
- 1811** Willem keert terug naar Venray en wordt overgedragen aan de Franse politie.
- 1811** Jan Relouw mag uit de gevangenis in Lille.
- 1811** Jan en Willem strijden samen in Middelburg.
- 1815** Uit een document van 4 juli 1815 blijkt dat de jongens als vermist zijn opgegeven.

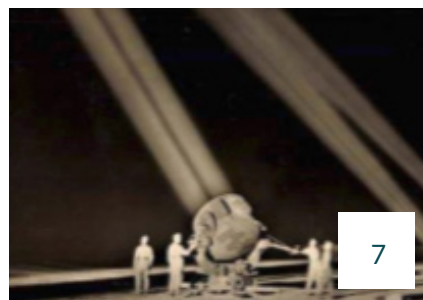
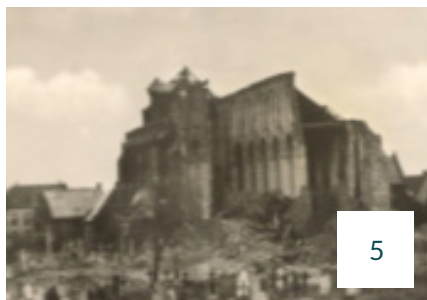

HANDLEIDING LESPAKKET JONG MARKANT

KENNISMAKING MET HET VENRAY'S VERLEDEN VOOR DE GROEPEN 7/8 VAN HET BASISONDERWIJS.

OPLOSSING THEMAKAART 10 - Kinderverhalen uit de tweede wereldoorlog

HANDLEIDING LESPAKKET JONG MARKANT

KENNISMAKING MET HET VENRAY'S VERLEDEN VOOR DE GROEPEN 7/8 VAN HET BASISONDERWIJS.

OPLOSSING THEMAKAART 11 - De psychiatrie in Venray

1	Het is hier een gekkenhuis.	=	C	Het is hier erg druk.
2	Wat was dat een idiote actie!	=	F	Wat was dat dom, je dacht er niet eens bij na!
3	Kijk die clown eens gek doen.	=	D	Hij doet grappig.
4	Dat is te gek voor woorden.	=	A	Dat geloof ik niet.
5	Hij kwam als een dolle stier op me af.	=	E	Hij was zo kwaad, dat hij me wilde grijpen.
6	Met die actie zette ze zichzelf voor gek.	=	G	Ze zette zich voor schut.
7	Dat is geen gek idee.	=	K	Dat is goed bedacht.
8	Nu even zonder dollen, vertel eens!	=	B	Nu even serieus.
9	Je bent de grootste idioot die ik ken!	=	H	Ik ken niemand anders, die dommer is dan jij.
10	Ben je soms van je verstand beroofd?	=	I	Denk toch eens na voordat je iets doet.
11	Wat een krankzinnig idee van je.	=	J	Wat een dom idee.

OPLOSSING THEMAKAART 12 - Venray van boven bekeken

